

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádasy-féle ház)
 hvá az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólá-
 lások intézendők.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hvá a lap szerkesztés részét
 illető minden közlemény
 intézendő.
 Kéziratok vissza nem adának
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 dőben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Söhm Mano (fő-utca), papir- és könyvkereskedésiben
 Míndezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

A főispán visszalépése híreről.

Közöljük a közélet egy régi munkásának és lapunk egyik kül munkatársának következő fölötté érdekes cikkét:

Sokkal érdekesebb kérdést vetett föl a főispán visszalépésének hírével a „Budapesti Hírlap” — mely mellesleg legyen mondva nagyszámu példányaihoz képest nagy hangon és nagyképu fontossággal is szokott írni — hogy sem vissza ne térhetnék ismételten is arra.

Kétségtelen, hogy a hivatkozott lap bizonyos tendenciozítást áruel; de a leplezett támadás okát és eredetét ne keressük, mert végre is a jelenlegi megyei adminisztráció ugy Baranyában mint mindenütt, elég bő alkalmat nyújt bárkinek is a főispán diszcreditálására; és egyik laptól sem lehet azt a jogot elvitatni, hogy az ügy mellett a személylyel is ne foglalkozzék. A tendenciozítást abban találjuk, hogy a támadás ismételtetik és mindig személyes; concret váddal, pozitív bizonyítékokkal nem áll elő. Valami besugási szaga van a támadásnak, mintha erőnek-erejével föl hívní akarná a kormánynt Baranyamegye és Pécs főispánjára. Már pedig az árukkodás mindig rút dolog és tisztességes emberek előtt inkább használ mint árt a támadottnak. De az is mutatja a támadás személyeskedő természetét, hogy komoly laptól alig lehet föltönnünk, hogy elhigye azt, miszerint a közigazgatás reformjának küszöbén — akkor, midőn a főispáni intézmény teljes átalakulásnak néz elé, sőt esetleg meg is szűnik, — a kormány

minden különös ok nélkül a főispánt elbocsássá; ez politikailag és administratívánál szempontból teljesen indokolatlan lenne, politikailag azért, mert távol lévén még a választási campagne-tól, a kormányának valódi vagy képzel befolyása ma még nem is vitatható; de ha valóban sietős a közigazgatási reform, ugy ez a befolyás általános és nem épen specziálisan baranyamegyei kérdés: vagyis a főispáni kérdés országosan fog együttesen elintéztetni. — Administratívánál szempontból pedig a főispáni változásról csakis ott lehet szó, a hol az föltétlenül személyi vagy más okokból elkerülhetlen; de nálunk arra semmi szükség fönn nem forog, abból is kedvezőbb személyi, se jobb dologi változást sem a kormány, sem mi nem várhatunk ez idő szerint — vagy mi több, néhány hó mulva, mint a mely időre a változás a „B. H.” által jeleztetik.

Am az is kétségtelen, hogy nálunk sem új, sőt megszokott thema az az eshetőség, hogy a főispán megy. Sokan hiszik azt és bizony a főispán ingathelyzete nem megy nálunk udjónagszámba. Ez az oka annak, hogy a B. H. hírelése sem okoz nagy mebotránkozást — és a legtöbben az itt már jó ideje colportált hírek megerősítését látják a jelzett közleményben.

És ez a sajtószéri jelenség már sokkal fontosabb, mint ama „legeterjedettebb” lap hetvenkedő támadása. Ez adja meg a visszalépési hírek érdekességét, mert ki ki azt kérdi: mi lehet oka annak,

hogy a főispáni változás oly gyakran napirendre kerül? Az ok meg van, de dicséretére legyen mondva a főispánnak, ez csak kis, nagyon kis mértékben rejlik személyében, személyes tulajdonában és működésében, — nem is városi viszonyokból ered, az ok tisztán megyei kérdés. Bárhogy tagadják is: a főispán a megyét intéző vezérek (alig van egy-kettő) odaadó bizalmát és támogatását már nem bírja, sőt nemcsak nem bírja, nemcsak, hogy ott befolyással alig rendelkezik, de épen azok, kik azzal dicsekesznek, hogy ők tették főispánná: ármánykodnak ellene s erre nézve a Szilágyi Dezső ünnepeket idejéből is elég pikáns, de egyuttal komoly adattal szolgálhatnak. Oly kérdések maradtak a megyében Perczel bukása után tisztázatlanok és megoldatlanok, melyek mindkét részről kényessé és kényelmetlenné teszik az együttműködést. Vannak személyes kérdések; de ezekkel most nem foglalkozunk; fontosabb a politikai pártállási viszony sajtóságot állapota és ez megzavar mindent. A főispán természetesen a kormány érdekeit képviseli — ám ezzel szemben áll a prononcirozott függetlenségi párti megye és a mit még első sorban kellett volna emlitenünk: a befolyásos alispán várakozási állapota.

Mindenki tudja, — a főispán legjobban, — hogy sok, talán minden Szilytól függ; — és azt se hiszi el senki, hogy ez éleseszű, ambíciózus férfiu a választásokat tétlenül nézze és csak hivatalos aktákkal foglalkozzék. Mit akar és hova csatlako-

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

A legalaposabb ujság.

Sok baja van a közönségnek az ujságokal s ezeknek viszont a közönséggel. Az ujságíró ír, vesződik, a közönség olvas és kritizál. Hogy melyik a könnyebb és kényelmesebb, azt a kedves olvasóra bízom eldöntés végett. A közönség kritikája pedig erős és panaszokodó. A közönség nincs soha megelégedve. Nem tetszik neki, ha a lap hetenként csak egyszer jelenik meg; nem tetszik neki, ha kétszer jelenik meg; nem tetszik neki a papiros, a betű; de legfőképp a tartalommal nincs megelégedve. Baj, ha sokat hozunk: „Mi az úrdögnek az a sok tres szó?”; baj, ha röviden írunk: „Csak ennyi az egész?” Pedig erről hasabokat lehetett és kellett volna írni! Az Achilles-sark pedig, a hol leginkább szereti a közönség az ujságokat megszébezni: az alaposság, a hiteles értesültség. Ezen nyargal minden ujságolvasó, pedig ő maga is igen jól tudhatná, ha kissé bíralt alá fogná önmagát, hogy esztől a legrosszabbul érteüllni egyes esetekről (no nem a lapokból) s az ő birbordása rendszeren a legborzostóbb, mert hemzseg a túlzásoktól s nagyon szenved az alapatlanság betegségében.

De hát a közönség kritizál, neki ehhez joga van s nekünk tanácsokat osztogat: mi-kép kellene a lapot szerkeszteni, hogy az min-

dig jól értesült legyen és soha se kelljen „minden alapot nélkülöző” híreket közölnie.

Nos hát én nagyon a szivemre vettem ezeket a jó tanácsokat, elmentem egy remete-baráthoz, annak meggyóntam minden zsurnaliszta bűnömöt, megkaptam az abszolutoriumot s most feddhetlen méltú, szenytelen zsurnaliszta lélekkel új életet kezdék.

Amint tudják önök: én a „Csonopla és Vidéke” című társadalmi, közigazdasági, irodalmi, művészeti és méhészeti hetilapot szerkesztem, melyet a csonoplai pékségdek egylete, a restenyasi túzótló testület és a csibrik-kállóküzbottyánfai szódavíz-részvényársulat hivatalos közlönyévé választott meg — majdnem mind egyhangulag.

Elvémül füztem ki: minden sor, a mi a lapomban napvilágot lát, csak a leghitelesebb adatok alapján, a legalaposabb tudással megírva kerüljön a világ szemé elé, hogy ahhoz sem a tudományokban való járatlanság, sem a törvényekben való tájékozatlanság, sem semminemű alaptalanság vádjá hozza ne ferjen.

Egyik hétfői napon hozzá kezdtem az új élethez. Kerestem a cserepödlányok egyikében vezérézikket, a mit át lehessen venni minden veszedelem nélkül. Cserevizonyban elvből csak olyan lapokkal vagyok, a melyek az országnak fölülk minél távolabb eső városkaiban jelennek meg, honnan az én olvasóimhoz meg a legnagyobb földrengés idején — a mikor a helységek véletlenül összekeveredhetnek — se juthasson

egyetlen lap se. Találtam is egy igen szép tárgyu cikket. A bábaképző intézetek föllállításáról cikkezett az író s széleskörű ismeretekkel gazdagította tanulságos értekezését. No ez jó lesz — gondoltam — hadd lássa a közönség, hogy mi még a bábátgyűző is milyen alapossággal értünk.

Elővettem az ollót s már nyesni akaram a cikket, mikor megakadt az eszem azon, hogy hátha ez is csak így hasból van írva? Utána kell nézni a dolognak, szakértőket meghallgatni, esetleg tudományos szakkönyvekben kutatni, vajjon helyes-e az adatok, melyek a cikkbén föl sorolva vannak.

Városunkban egyetlen orvos van, a ki a bábászathoz ért, mert ki van írva a táblájára, hogy „szülész és szemész.” Elmentem hozzá. Előolvastam neki a cikket. Nagyon érdekesnek találhatta, mert egyre jártatta a szemét, huzogatta a vállát, ostesörgette a száját, megtörülte a pápaszemét meg a homlokát s a pápaszemét dugta a szemébe és a zsebkendővel akarta bekötni a szemét; végül pedig így szól hozzám meglehetősen kivörösödve:

— Tudja szerkesztő úr, ez nagyon szép cikks, sok új dolog van benne, a mi igen tanulságos; jó lenne, ha ön ebben a nagy könyvben utána nézne; itt mindent megtalál, a mi a bábászathoz tartozik. Én is innen szedogetek ki egyet mást, a mire szükségem van.

S azzá: egy araszyni széles könyvet nyomott a két kezembe, hogy majd elejtettem, olyan

zik Szily? — azt kérdi mindenki. És minél közelebb áll e kérdés actualis jellege, annál komolyabb, mert a főispánnal való együttműködés Szilyre nézve látszik veszedelmessé lenni, hiszen a hatalomnak mérlegbevetése a választásoknál az alispán népszerűségét kockáztatná, a külön való működés — sőt szembenállás — pedig a főispán helyzetének lenne ártalmára. Ebben a dologban még a derék Siskovics „önzetlensége“ (banketti kifejezés) se sokat nyom, mert az az önzetlenség is könnyen ármányossá válhatnék. Hiába, nagy hiba volt azt a megyei kérdést annak idején, vagy legalább az alispáni tisztújításnál meg nem oldani; most megmaradt Damokles kardnak itt is — ott is. És azt se merje tagadni senki, hogy a főispán helyzete — egyedül a befolyás tekintélyének kérdését tekintve — mindinkább kényesebb lesz a megyében, mert bábbá és eszközzé nem akarván lenni egyrészt, másrészt pedig erélyben, szigorban és önállóságban ő nem volt képes mindentől emelkedni, mi természetesebb, hogy az egyikért hátrala, a másikért engedelmességre nem számíthat.

Hogy az intrika, ha embrióban is, megvan, az tagadhatatlan tény és ez az oka, hogy folyton arról beszélnek: a főispán megye. Pedig úgy a mint mi, a z o k is tudják, hogy Kardos Kálmán az adott körülmények között és — úgy a megyei mint városi viszonyokat tekintve — feladatán k megfelelni képes, ahöz igyekezete és akarata is van; hogy helyzetében más se tehetne többet és hogy régi igazság: ritkán jön jobb utána! Ama „tehetetlenségi“ vád nem vonatkozhatik hivatali és társadalmi működésére, az csak politikai viszonyokat érinthet; de hogy aztán egy ellenéki lapnak mi haszna van a vád hangzottatásából: azt csak azok érthetik meg, kik ama személyes intrikák szálait szövik. De ha igaz ez a tehetetlenség, úgy még van idő e bajt is orvosolni — természetesen nem harkányi kurák által. Van mód is az orvoslásra, hisz a közigazgatás államosítása sok nagyhangu orszárlát fog megpuhítani! Aztán a választásig bizony még nagy idő van, mely

idő rejtelmet eit, változásait ki tudná megjósolni.

Am b evalljuk ösztintén: még más, bár ismétéljük c sekély — része a főispán úrnak magának is van állása ingatagságának hírében. Nem s zivenes említjük föl és ha a viszszelepési kérdés nem vitatott volna más hírlapokban is már, bizonyára föl sem említenők, mert t végre minket az állás maga és annak jogköre, nem pedig az annak megtartása vagy elejtése körüli körülmények érdekelnek első sorban; de némileg ez okok p rivátmérszetiek is és így csakis azon arányban említhetők föl, a mennyiben mégis viszszehatással vannak a lényes állás tekintélyére is.

Föl kell tehát említenünk, hogy nehezé az teszi ő méltóságának helyzetét, hogy első percztől kezdve nem eléggé birt az emberek és viszonyok fölé emelkedni, nem függetlenítette magát mindennemű befolyás ellenében. A föltetlen előzékenység, szívelyesség nem imponál, a szeretetreméltóság csak lekötélez, és ezt is csak addig teszi, míg nem áll be valami vágy vagy kérelem visszautasításának kényyszerűsége. És ez a magánbarátság sok embert elbizakodottá, követelővé tesz és így aztán ez a pajtáság vagy teherré válik, vagy visszatetszést szül. Az imponáló tekintély lehet nyájás, közlékeny, de a pajtáskodás ritkán biztos tartós tekintélyt. Tudtuk mi előre, mégis mondtuk egyik cikkünkben, hogy annak az általános sincerizálásnak, melyet a választó-víz hozzá fér, az lesz következménye, hogy egyesek, többen vagy kevesebben megmaradnak, mások feléretetnek, vagy maguktól mennek. És így van némi igazság azok véleményében, kik azt mondják: eddig a főispán a „Kálmánnal“ miénk volt mindnyájunké! — ma már a „Kálmánnal“ a főispán is egy leginkább hivatalnokokból és kitüntetésre vágyókból álló klikké, vagy jobban mondva asztaltársaságé.

Hogy ez sokaknál szemet szúr és előbb-utóbb éreztetni fogja rontó hatását, mi tülés-tagadás, biztosra vehető. Pedig se a megye, legkevésbé a város nem szívesen áldozza oda egyesek hizelked-

seinek és pajtáskodásának azt a derék, sok kitűnő tulajdonsággal bíró kiváló férfit, kiből minden kellek megvan, hogy igazán nagytekintélyű és imponáló főispánja legyen a megyének és városnak. A hivatalnok, ha szép állása is van, alárendelt egyéniség, kit a kegynek és leereszkedésnek legkisebb jele is boldogít, semmi szükség őt melléje és ezzel még — a bizalmasság által — föléje is helyezni; a többi pedig — nos ezekről már kiki maga alkothat véleményt, velük hát szükségte külön foglalkoznunk. Azt is bátorokdunk a főispán úrnak figyelmébe ajánlani, hogy szeszélyeskedés és idegesség által politikát csinálni nem lehet; az ingatagság határozottan az állandóság ellensége. A kétszínűség és ármánykodás ellen a férfias lenezés és a mindenek fölé való emelkedés véd és vezet célhoz.

Mi, kik a megyében, sőt a városban sem birunk se vagyoni, se szellemi kitűnőségekkel és vezérférfiakkal, mi caeteris paribus sokat, csaknem mindent, a főispántól várunk. Ez reá nézve nagy kötelességekkel jár, de szerencsés alkalom is! Tevékenysége, szelleme, főnként gondolkozása tehát kell, hogy mindenütt nyomot hagyjon: alkotó vagy romboló erő általi nyomot. Ne szálljon tehát le a titokzatosság niveaujára, ne az itteni viszonyok maradiságához, ne a gyengeséget kutató kizelkedőkhez, hanem tülzárnyalva mindezeket, teremtsen akár velük, akár nélkülük. Akkor majd elnúl a lemondás híre és az általános szeretet mellett a köteles öszinte tisztelet, hódolat és hála is jutalmazni fogja; az így alkotott és megszárdított köteleket pedig fönn sem szakíthatják meg egyikönnyen.

H I R E K.

— (A kir. táblák) személyzetének létszámát az igazságügyminiszter most már megállapította. Tudvalevőleg a kir. táblák szétosztása tárgyában az igazságügyminiszter bizottságot hívott össze, mely előbb az elvi kérdésekre adott a miniszternek fölvilágosításokat, utóbb pedig a szétosztás gyakorlati foganatosítására. Ilyen gyakorlati kérdés volt a személyzet lé-

néhez volt. Hanem arra gondolva, hogy ebből aztán alaposan kiképezem magamat bábaúknak: rohamlelésben szálltam haza a nagy könyv fel. Othon fölütöttem az első lapnál s kezdetem olvasni. Az arasznyi vastag s misemondó nagyságu könyv petit betűkkel volt szedve s majd egy órába került, míg az egyik oldalal végeztem. Épen este lett, mikor a bevezetéssel elkészültem. Masnap reggel korán már a bábakönyvvel talált a feleségem s olvastam délig, delután már az első fejezetből is elolvastam egy fél oldalt; hanem ékkor új akadályokkal kellett megküzdenem.

Rettenetes sok latin szót kevert a szövegbe a szerző, csupa merő orvosi műszó, a miket nem értettem meg. Elszáadtam a bábász orvosomhoz, hogy adjon nekem orvosi műszótart. Nem volt neki, mert — azt mondja — ő minden műszót ismer. Hazaszálltam s két óra alatt leírtam annyi műszót, a menyit épen egy oldalon találtam, azokkal visszazálltam a doktor úrhoz, hogy írja melléjük a megfelelő magyar műszókat.

A doktor fölította a pápaszemét, nézegette a papirost, magában morogva olvastatta a műszókat, fölnevezett a pafondra, de ott nem találta meg a magyar fordítását azoknak a borzasztó latin szóknaak, — én sem láttam ott semmit. Vagy fél óráig hagyott így állni, aztán azt mondta, hogy hagyjam nála a papirost, majd reggelre meglesznek a magyar műszók. Reggel a doktor odaszélt hozzám, hogy ő sem tudja azokat a műszókat magyarul, hanem már írni föl Budapestre egy könyvcseszedőnek, hogy küldje meg az orvosi műszótart.

A bábakönyvbe tehát szamarfület csináltam ott, a hol félbe kellett szakítani az olvasást. Épen szerda reggel volt s a szedőgyerek már jött kéziratról. Adtam neki tüzéret és csarukot, ebben talán nincsenek hamis adatok. A tereczikkekben és elbeszélésekben nem banja az olvasó, ha minél több a hazugság. Addig is, míg a vezérezeltek odaadhatom szedésbe, újdonság után kell nézmem.

Elmentem a rendőrséghez. Ott adtak egy öngyilkosságot. Hanem az öngyilkosnak nem tudtak a keresztnevét, s nem tudtak, hogy mi féle méreggel emésztette el magát — meg kell varni a vizsgalatt. Addig, míg a vizsgalatt kideríti, hogy mitéle méreg volt az, a mivel az öngyilkos véget vetett az életének, elmentem a plebánia-hivatalba, hogy az anyakönyvben meg tudjuk, mi volt a keresztneve az öngyilkosnak. Delig kistörtöttük, hogy nem ebben a plebániaiban kereszteltek az atyáit, hanem a másik külvárosban, itt csak az öcsészet eskették meg. Elloholtam a másik külvárosi plebániahivatalhoz. A plebános ír nem volt othon. Kértem a gazdaasszonyt, hogy eressen be az írószobába, csak megnézem az anyaknyvet — mindjart kijövök. A gazdaasszony nem akart beleegyezni. Én hivatalos magaslattm állva minden aron be akartam jutni a hivatalszobába, mert nekem a keresztnevet kell okvetlenül. A rendőrség nem tudja, az öngyilkos nem mondja meg, tehát innét kell megtudnom. Keresztnevet nélkül nincs jóléretésültség, hasból csinált keresztnevet nem ír az alapsósság. A közönség jól értesültséget és alapsósságot követel az újságtól. A gazdaasszony nem

akart megerteni, én dühbe jöttem, a ternetes hölyget elgurítottam az ajtótol s ő lezuhant a léposókön, én pedig egy rugással belöktem az ajtót s vadul kerestem az anyakönyvben az öngyilkos keresztnevét.

Még a felén se jártam az anyakönyvnek, mikor jött a rendőrség, melyet a gazdaasszony hivatalot, s engem bekísérték, a rendőrkapitány-ságnal jegyzőkönyvet vettek föl s csak jótállás mellett hagytak szabadlábban. A gazdaasszony könnyű testi sértés és magáulak megértése miatt bünvádi eljárást, a betört ajtóért pedig kártérítési pert indított ellenem. Hanem a keresztnevet még sem volt meg. Azt majd csak a plebános ír hazajövelelekor fogom megtudni. De ma baj is volt, a mi miatt az újdonságot még most nem lehetett közölni: a vizsgalatt nem tudta kistúrti, hogy mi volt a méreg, a mivel az öngyilkos megölte magát. A fölbonozoltnak a gyomrat tehát föl kellett küldeni az országos vegyszeti intézéshez: s az majd két hét múlva megmondja, hogy mi volt a méreg.

Csütörtökön mas újdonság után kellett nézmem. Épen ki akarok menni az ajtón, mikor előttem áll egy ritkán borotvált arca ember, a ki Bodor Benőnek mondja magát és recitálással foglalkozik. Földficseri magát és kéri, hogy mi is dicséretük föl, mert előadást akar tartani.

— Nem lehet barátom. — Mondom neki szigorúan.

— Miért nem? — Kérdi ő megrökönnyövé. — Mert mi önt még nem ismerjük s előre nem dicséretjük, bálha fölülünk — a publikum megkövez bennünket.

számaának megállapítása is. Érteléstünk szerint a létszám egy állapotot meg: I. budapesti kir. ítélőtáblánál lesz: 1 elnök, 1 alnök, 4 tanácselnök, 54 bírő és 14 fogalmazó. (A fogalmazók az eddigi fizetés és lakpénzzel.) II. A vidéki kir. ítélőtáblánál lesz: 10 elnök, 16 tanácselnök, 147 bírő és 30 berendelt eljárásbírő. (A berendelt eljárásbírők 200 ft pótlékot kapnak.) A kir. kúriához a budapesti kir. ítélőtáblától 12 táblai bírő megyen kíségetőnek. Ezekből az adatokból az tűnik ki, hogy tíz új táblai elnököt neveznek ki. Minthogy azonban két kir. tábla már van és új kir. táblát csak kilenczet szerveznek, annál fogva csak kilenc új elnökre lenne szükség. Vagyis egy elnökkel másféleképen rendelkeznek. Föltűnő továbbá az is, hogy a budapesti kir. táblához eljárásbírőket nem rendelnek be, hanem 14 fogalmazót alkalmaznak jegyzőkkül. Tehát a legnagyobb, a legnevezetesebb és a legszélesebb hatáskörű tábla lesz az, melynek a kiváló eljárásbírők alaposabb kiképzésére nem adnak alkalmat. De föltűnő az is, hogy éppen a budapesti kir. ítélőtáblánál alkalmazott fogalmazókat hivaték meg mostani alkalmazásukban, bolott előkelő jogász-körökben regén hangoztatják, hogy a kvalifikációval bíró fogalmazókat bírálék kellene alkalmazni és tért és munkát kellene nekik adni, minthogy ugyis bírói rangban (VIII. rangosztály) vannak. A létszám megállapításával egyidejűleg elhatározta a miniszter azt is, hogy nagyobb mértékű nyugdíjazásokat fogatosít.

— **(Hymen.)** Tóth Vendel bodonyi néptanító szept. hó 22 én esküdtöt örök hűséget Jelenesies Etelkának — Jelenesies János szt. iváni néptanító leányának — a szt. iváni r. k. templomban.

— **(Az árvíz Mohácsnál.)** A „Mohács és Vidéke“ a következőket írja: „Örömmel írjuk, hogy túl vagyunk az árvíz-veszélyen, sőt örömmel tesszük hozzá azt is, hogy a duna-szekesői gátszakadás folytán támadt veszélyt mindnyájan sokkal feketébb színben láttuk, mint a minőknek mutatkozott. Mert a víz eleinte csak a fokokat töltötte meg s ezeken át a Rihába ömlött s utóbb csak a Blazovác fok, Földvári tó, a Szamóc és Fehér fokok mellett levő laposabb helyeket öntötte el. A szigeti földeknek okozott kar tehát nem igen nagy; a püspöki uradalom is nemcsak hogy fél millió kart nem szenvedett, mint a „Pesti Hirnapl“ tudósítja írja, sőt mivel itt már az ár sem új buza, sem repevetést el nem öntött, a kar — ha van is — alig számba vehető. Ez annak köszönhető, hogy a duna-szekesői gátszakadás napjától kezdve a víz folytonosan, utóbb pedig elég gyorsan apadt, úgy hogy szerdán már elhagyta a töltések alját is. Mindazáltal addig, míg az ár a töltéseket mosta, ezek gyengébb helyein még

mindig szükség volt éber őrködére s árvédelmi munkákra, nehogy újabb szakadás által a veszély nagyobboldék. Nevezetesen a mohácsi inenső töltésen s a szigeti védátuna k „Uj-fok“-nál levő részén erősen kellett dolgozni, hogy a támadt réseket idejekorán betömjék. Ezalatt a duna-szekesői gátszakadásnál a folyamtermérség próbálkozott megküzdeni az árral, a mélynyiben 40 méter szélességű rést előtrúni iparkodott. Ez azonban nem sikerült; annyira haszna ezen — bár költséges — kísérletnek mégis volt, hogy a szakadásí szelvény tovább terjedését megakadályozta és a rést kisebbítette, minek folytán a víz kisebb résen s így egyszerre kevesebb tömegben ömlött a szigetre. Kedden aztán — midőn a víz már annyira apadt, hogy a szakadásnál levő fok partjai már kissé látszóttak, — a duna-szekesőiek megkérték Dékán Mihály küldött kormánybiztot, hogy engedje meg nekik saját felelősségükre a vizet elfogni s a meglévő rést betönni. A biztos ezt megengedvén, a duna-szekesői nép a legnagyobb elszántsággal látott a dologhoz s ügyszólván emberföltölti erőmegfeszítéssel sikerült szerdán reggelig a szakadást betönni. S ez időtől fogva a szigeten a víz (t. i. a fokokban s a laposabb helyeken) — mely hétfő esti 6 óráig folyton emelkedett, aztán megállt — apadni kezdett; s azóta folyton apad és most már a Propok-fokon és a Kőnyica-foknak ferenc-esatornai torkolatánál a Ferenc-esatornába ömlik.

— **(A hazatérő önkéntesek.)** Vasárnap reggel érkeztek vissza önkéntesek, kik a tiszti vizsgálatot kettőnek kivételével sikeresen kiállottak. Hétfőn delután már az őrmesteri jelenynyel — melyhez egynémelyik a gyalogosok közül tiszti kardot is akasztott az oldalára — blszkélkedtek városzerte, hogy a szolgálati idejükből még hátralévő pár nap alatt is élvezhessék a magasabb rangfokozat gyönyöreit. Az 52. gy. e. önkéntesei közül a vizsgálat sikere tekintetében a 10 első a következő rangban következik egymásután: Rátkovits Károly, Hannay Adár, Éry Márton, Stein Lajos, Ács Béla, Buzás László, Hipmann Géza, Mayer Oszkár, Kovács Pál és Szakváry Dező. Jó eredményel tettek még le a vizsgát: Fenicz Gyula, Galamb Gyula, Lauschmann Vince, Lütte György, Markli Ferenc, Mayer József és Zomborecsivits Endre önkéntesek s a tartalékosok közül: Aulich Géza. (Múlt számbunkban tévedésből egyará nem kimaradt. Egy önkéntest pótvizsgálatra utasítottak.) — A 19-ik hónap vég gyalogezredbeli önkéntesek: Nagy Kázmér és Mühlstein Ferenc, úgy a 8-ik hónap huszar-

ezred kötelékébe tartozó önkéntesek: Brodszky Lajos és Szántó József valamennyien sikerrel tették le a tiszti vizsgálatot. — A hétfői nap a félévi gyakorlatra bevonult orvosöbenedékeknek is hozott két-két csillagot a mondurra.

— **(A hadgyakorlaton okozott károk)** becsülése pénteken ment ki a határba vegyes becsülőbizottság, melynek a polgári hatóság részéről Kovács Antal rendőrbiztos, Jozipovich Nándor és Horváth György városi képviselők voltak tagjai. A bizottság a mezőkön, a Basz-malom- és póstavölgyi dűllőkben állapította meg a hadgyakorlatok által okozott károkat.

— **(Magyar irkák.)** A tanfőügyelőség ügyelmébe ajánljék e sorainkat. A közoktatásügyi miniszter évenként küszöböl ki könyveket az iskolákból, melyek a magyar állameszme vagy a nemzetiség ellen vétenek. Hanem olyan dolgokra nem terjedhet ki figyelmé, a mik nincsenek a tantervekben jelezve, hanem a mik a tanítók rendelkezése folytán forognak az iskolágyermek kezei között. Ezek közé tartozik az írka is. A gyermekek onnan hozzák az írka, a honnét akarják, vagy honnét a tanító rendeli. Az írkanál pedig födolog, hogy jó papírossa, jó vonalazása és jól alakja legyen. A többi a gyermekek előtt is, a tanítók előtt is egészen közömbös dolog. Pedig hogy nem lehet egészen közömbös, azt elég szomorúan mutatják azok a „Magyar irkák“ című füzetek, melyeket itteni könyv- és papirkereskedőinknél vásárolnak iskolágyermekünk. Ezek a „Magyar irkák“ épenséggel nem magyar irkák, mert Bécsben készülvén, olyan brutalitást követnek el először is a magyar alkotmányon, aztán a magyar nyelven, hogy ennek megszüntetésére egyenesen a közoktatásügyi m. kir. minisztert kellene fölhívniuk. Ezeknek az írkaúknak a kiadója, valami Greiner M., nem kevesebbel dicsekszik, mint azzal, hogy az ő írkaít a „nagyemlétságu magyar királyi helytartótanács“ tartotta „ajánlatra méltóknak Magyarország nyilvános tanodáinak (sic!) használatára.“ Ehhez a bécsi ősi butasághoz, melyben egyébként egész Ausztria osztozik, nem kell kommentár. De magyar nyelv tekintetében is jeles dolgokat árul el az írka czimlapja, melyen a szépírás gyakorlataira társan írka használati módja, a toll, a kéz tartása stb. van előírva. Ez az előírás hemzseg

— Önök nem ismernék engem? Engem nem ismernék? Engem, Bodorr Benőt, a Szekszéppérecitatornt? A kit a félvilág a tenyerén horrdörzött!

— Menjen hát, barátom, a világnak arra a felére, ott már ismerik önt, azok földcsérhetik; ezen a felén a világnak még nincs szerencsésük önöz.

A művész úr fölforgatta a szeme feketéjét a plafondnak, a tehérrét le a földre, egyet esettentett a szájjával, sarkon fordult és otthagytá a faképuél. Masnap a szomszéd falu közlőnyében olvasok egy irtózasos „Nyilatkozat“ot, melyben a művész úr olimpusi dühbel tanácsója nekem, hogy maradjak a kaptatámnál és ne legyek lapszerkesztő, ha nem ismerem Bodorr Benő Szekszéppérecitator urat, a kit a félvilág a tenyerén szokott hordozni.

Péntek volt már s még a tárczán és esaronkon kívül semmi kézirat sem volt a laphoz; mert a vezércikkhez még el kell olvasni a nagy bábászati könyvet, annak pedig csak a harmadik lapján vagyok, ott is meg kellett állnom, mert a műszókat nem értem s az orvosi műszótár még nem érkezett le Budapestről, mitan a könyvkereskedő most az antiquari-óknál kuttattatja azt a ritka csodabogarart. Ujdonságaim sincsenek; mert az öngyilkosnak nem tudom a keresztnevét, sem a megéret. A plébános még nem jött haza, az országos vegyészeti intézetet pedig alomásta a budapesti esatornaárviz, mely fötkretette a kémlélszereket, azokat most Hamburgból kell újból megrendelni.

Pénteken végre történt egy becsültes vasúti szerencsétlenség. Egy szuszterinástól hallottam,

a mint pajtasának mesélte. Onnan kaptam magamat rajt, hogy kezdtem írni a notizombba. Oh! hát az alaposag! Lerohantam a pályához. Ott nem akartak semmit sem tudni a dologról. Nem nyugodtam, fölfutottam a rendőrséghez. Azok szájatva hallgatták a hírt s rögtön leszaladt egy biztos az alomásra. Én vele. A biztos bement a főnökkhöz; félóra múlva megint kijött. Intett, hogy várjak. Főltelefonoz a városüzárra, onnan föhalálában szaladnak le alkaptányok, fogalmazók, rendőrök; ezek lótnak futnak az állomáson, a peronnon, a sinek közt, a wagonok és lokomotivok közt, embereket fognak el, visznek föl a városüzárra, jegyzőkönyveket vesznek föl — és én csak állok, nem hallok semmit, nekem nem mondanak semmit; mert a vizsgálat sikere úgy kívánja, hogy senki se tudjon meg semmit. Még én se, a ki az egészet fölfeledeztem!

Kérdézősködhettem volna magam is, összehálltattam volna a saját kutatásaim utján is olyan hatalmas szenzációs czikket, hogy kiüldült volna minden újságolvasó szeme a cicerós hírektől, a vastag betűkkel kiemelt újabb, legújabb, legeslegújabb részletektől — de hát ez mind nem lett volna „jól értesült“ és „alapos“ tudósítás. Meg kell várni, míg a rendőrség a vizsgálatot betjezi s annak a jegyzőkönyvéből közölni pár sorral, hogy ez és ez történt. S ezt is csak majd két hét múlva!

Bizony szombaton a metropázas a kezeit tördelve jött éleim, hogy már „tördelni“ kellene — t. i. a lapot; hanem én csak azzal vizsgálatbattam meg, hogy csak tördelje tovább is a kezeit; vasárnapra még nem adunk lapot, mert a

vezércikkhez még el kell olvasnom egy vastag könyvet, az újdonságokhoz pedig meg kell várni a plébános urat és a különféle bűnvizsgálatok betegezését.

Vasárnap nem is jelent meg lap. A közönség megröghanta a szerkesztőséget kérdézőkönyveivel. Egy kettőnek még csak elmondtam az okot, hanem mikor az ötvenedik is beállott, akkor hirtelen lekörömltem a választ és még hirtelenebbül kiszedtem a szedővel, kinyomatam a gyorsajtón s az ötvenedikik belépőnek, még mielőtt a kérdést megtehetné volna, a markába nyomtam egy ezédulát, melyen vastag betűkkel állott:

Azért nem jelenhetett meg a lap, mert:

1. A lap ezental csak alaposan megirt czikketeket és jól értesült híreket közöl.

2. A vezércikk alaposágának kitudása végett a szerkesztő kimeríté tanulmányokat tesz.

3. Az újdonságokra nézve pedig a plébános ur és a bűnvizsgálatok bevarandók.

Az ötvenedikik azonban, a kinek a ezédulát a markába nyomtam, nagyot nézett és mondta, hogy őt a doktor ur küldi az orvosi műszótárral.

Hah! tehát itt van! Ide vele! Haza roltantam s otthon neki üttem a bábászati könyvnek. Addig a ezédulákat a metropázas osztogatta a nyomdában. Hogy pedig a bábászati tanulmány gyorsabban menjen, a feleségemet is befogtam s én elültről, ő meg hátulról olvasta a könyvet — ez elég nagy volt ahhoz, hogy ketten is élvezhessük egyszerre. Egy hét alatt ötszekerültünk a könyv közepén. Megelőltük, megcsókoltuk egymást. Hogy ne! mikor egy hét

a helyesírás hibáktól, sőt betűi, a szépírási minták közt is vannak ilyenek; s ilyen gyakorlatos ortográfiát látnak a gyermekek maguk előtt nyomtatásban! Az írka alján ismét alkotmányellenes dolgot követ el Greiner M. tulajdonos úr, a ki — úgy látszik — még nem tudja, hogy többé már nem es. k. szabadalommal adnak ki valamit, hanem es. és k.-nak kell annak a szabadalomnak lennie. Hallomásnak szerint (nem állunk érte jót) ezen írkatát a bányatelepi iskolánál használják.

— **(Az olvasóköri választások a jogakadémiaán.)** Szombaton d. e. 9 órakor folyt le az akadémián a választási aktus, mely a tanév megkezdésével új elnököket s új tisztokat adott az olvasókörnek. A szüneti elnök, Lechner Viktor IV. éves joghallgató, minthogy a hetek előtt alakult pártok egyik feljöttje, Buzás László már a múlt héten visszalépett, egyedül Paragh Antal IV. éves joghallgató jelölt az olvasóköri elnökségre, kit aztán közfőkiallattal meg is választottak. Az ülés további folyamán meg is új elnök vezetésé alatt a tisztokat választották meg. Alenökké: Pintér Imre IV. é., főjegyzővé: Molnár István IV. é., aljegyzővé: Bök Bela II. é., pénztárossá: Scheurer Károly III. é., ellenőr: Lauber Rezső II. é., könyvtárnokká: Vukaitovits Vilmos I. é., háznagygyá: Oberhammer Károly II. é., helyettesháznagygyá: Simon Rezső I. é. joghallgatókat választottak meg. A választmányba a következők kerültek be: a IV.-évről: Rásky József és Mutschbacher Edvin; a III.-évről Molnár Kázmér, Pfeffer Aladár és mint póttag: Jellasi Károly; a II.-évről: Krigl Imre és Iványos Samu; s végre az I. évről Vargha József, Dulányszky Lajos és póttag: Weidinger Gyula. — A jogakadémiai segélyző egyesületben a választásokat legközelebb fogják megtartani.

— **(Somogyi társulata Kaposvárott.)** A lapok tudósításai után itélve, Somogyinak az idén akkor van jó bevétel, mikor jutalomjáték van. Ilyenkor a jutalmazottak tudniillik minden követ megmozgatnak, hogy telt házat csináljanak. Előjáték, utójáték, cigánybanda — ilyeneknek a somogyiak székvárosában még van hatása s így esett, hogy Dezsérinek, Dezsőnek és Pintérnek jól beült a jutalomjáték. Laczko Aranka pedig szombatra várja a jó szerencsét, melynek csalogatóján „Dóra”-t választotta. Somogyi október 6. díkát kegyelettel megünnepelni készült. Díszelőadást rendez „Bukow” látványosságával egybekötve. A társulat már csak pár napig marad Kaposvárott s e hó 10-én indul Győrbe, a hol 11-én a „Hun utókö”-kal, Varady Antal dr. történeti drámájával kezd meg előadásai sorát.

— Óta nem láttuk egymást. Én a könyv innozó — a tüdő felén, köztünk a hatalmas fölások.

Hanem a tanulmány fölséges volt. Rajtűnt, hogy a cikkek meg alaposabban lehet megírva, mint az a szakkönyv. Engem ugyan kételkedés fogott el aziránt, vajjon van-e egyáltalán valami alapos az Ég alatt, ha már a tudományos könyveknel is alaposabb lehet egy újságciikk; de a feleségem megnyugtatót, hogy ha az a cikkek esetleg nem is alapos, de azt nem is fogja észrevenni senki, mert ehhez a tárgyhöz nem is ért senki ezen a világon — legkevésbé az, a ki könyveket írt róla. Pedig a bábázati irdalom terén rendkívül sok papírost meg nyomdáfestéket pazaroltak már el.

A cikket hát bátran a nyomdába adhatam. Mikorra azt kiszidték, a plébanos ur is megérkezett a fűrdőből s a jelentés az országos vegyészeti intézettel — és én megkaptam az öngyilkosnak a kereszt-, a mérlegnek a vezetéket nevet; a vasuti szerencsétlenségéről is összeszededgette a rendőrség az adatokat. Az igaz, hogy ezek rendkívül szárazakká lettek az ő tolluk alatt, hanem a helyett aztán olyan alaposan le volt írva, hogy a váltóról Lupinek Vilibaldnak hívták, rom. katolikus, nős, 32 éves, négy gyermek atyja, beoltva kétszer, büntetve nem volt, vizsgálat alatt nem állott, arca kerekded, orra pisze, szemei szürkés zöldre játszó, szája széles, két kiálló agyartaggal, haja, szakállja és bajusza rótvöröse, a bajusza ezenkívül helyenként meg sárgás foltos. A rendőrség kérdésére azt válaszolja, hogy ő nem látott semmit, mert be volt rugva.

— **(Csaló siketném.)** Szalantáról írják nekünk, hogy ott a napokban egy 30—40 évesnek látszó, középnagyságú, fekete bajszú ember, ki magát siketnémának mutatta, könyöradományokat gyűjtött. Már több éven keresztül szerezte a környék lakosságát s mindig belügyminiszteri, alispáni engedélyokmányokkal igazolta magát. Vasárnap is beállt a jegyzőhöz s fölmutat a Sz. Udvarhelymege alispánjától kiállított engedélyokmányt, melyben az állítólagos siketnéme neve Szabó József s 23 éves, holott a siketnéma külseje magasabb kortárul el. Az engedély okmány pongyola, stílusa s a hamisnak látszó alispáni aláírás azt a gyanút ebresztette föl, hogy a siketnéma tulajdonképen — csaló. Mikor a siketnéma észrevette, hogy gyanakoznak reá, kioszt a jegyzői irodából s mikor a kisbíró utána ment, hogy elfogja s föl-szólította, hogy alján meg, a siketnéma ezt teljesen megvetette és futásnak eredve a falu végén reá várakozó kocsira fölkapott és Pécsre hajtott. A körügyző ezt esetet följelentette a főszolgabírónak.

— **(Hajók járasa.)** Folyó évi október hó 10-től 31-ig az első es. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság személybajói a következők meutrend szerint közelednek: Letel: Budapestről Mohácsra naponként 12 órakor délelben, ezenkívül (Belgrád-Orsova felé) kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor éjjel (utolsó indulás a nyári meutrend szerint október 30-án.) Mohácsról Belgrád-Orsova szerdán, pénteken és vasárnap 8 óra 30 perczkar délelőt (utolsó indulás a nyári meutrend szerint október 31-én); Eszékéről 10 órakor délelőt. — Fölfelé: Orsováról Belgrád Budapestre kedden, pénteken és vasárnap 12 órakor délelben. Zimonyban éjjeli állomás. Belgrádból Budapestre szerdán, szombaton és hetfőn 5 óra 45 perczkar reggel, Zimonyból 6 órakor reggel. Mohácsról Budapestre naponként 11 órakor délelőt s ezen kívül vasárnap, kedden és csütörtökön 2 órakor reggel (Orsováról jövet).

LEVELEZÉS.

P. Veruyók, 1890. szept. 29.

T szelt Szerkesztő úr!

Beszámoló körutam alatt, melyet tegnap, — haia Mathé Ödönnek — szerencsés en befejeztem, nem egyszer volt alkalmam a sajnálkódó érdeklődés olyan jeleivel találkoznom, melynek magyarázatát sokáig hiában kerestem.

Nem egy ízben tettemek — természetesen a rokonszenves együttérzés gyengéd hangján szóló kérdések alakjában, burkolt czélzások, állítólag megtámadott egézségial-

Hasonlóképp vallanak a többiek is, vagy tizenheten. Mindnyájan azonban híven leírva, hogy hány éves, volt-e már beoltva stb. stb. a mik mind igen alapos adatok.

A lap megjelenési idejétől számított három hétre jelenhetett meg az első alapos szám. A közönség agyouna magát mellette. Sokan ásitógörösöket kaptak. Az egyetlen orvosnak egyéb dolga sem volt a héten, mint az ember-alkapozóját fölütögetni, hogy leesve ne maradjanak.

Mikor a második alapos számot akarom megkezdeni szerkeszteni, betoppam hozzám a törvényzéki soiga. Idézést hoz; a plébanos ur gazdaasszonya által elemem indított bűnpert tárgyalásra kellett mennem. Ott súlyos testi sértés és magánlak megsértése miatt elítéltek két hónapi fogházra. Beleunyogdattam. Fiakeron rögtön föl is vittek az ügyészeghez.

Ez alatt a két hónap alatt a metrompásom szerkesztette a lapot. Megöszültem jöttem ki a fogházból. Attól a borzalomtól öszültem meg, hogy egy pillanatra elképzeltem: teremő Istenem, milyen lesz az az újság!

Haza megyek, kezembe kapom a lapot. Szent Eg! A vasuti szerencsétlenség eltusolásáról vezérek! A cikkek iszonyu vakmerőséggel ront a hatáságnak, csak úgy dobálózkodik a gyanúsítások tömkelegével... Tovább — tovább!... Az ujdonságok: „Vérgesség a templomban.” — „Véres szerelmi dráma.” — „Egy apáca tragédiája.” — „Rablók a kincstárban.” — „Léghajós lezuhanása.” — „Vakmerő brutalitás”... stb. stb.

lapotomra s ennek eshetőleg következősere, melyek közt meg a közpályától való visszavonulásom is kitálatba helyzetett. Ez szárazköz kérdőösködésekből annyit mezerítettem, hogy engem sokféle, főleg a hol ritkan látnak, nehéz betegnek gondolnak, olyannak, kinek napjai meg vannak számlálva s hogy kell egy magat megnevezni nem akaró titkos „jó akáro m u a k” lenne, ki ismerőseimet hasonló hírekkel ellátja.

Es ha azt kérdezik, hogy ezzel a tisztán maganjellegűnek látszó aprólékosággal a lapok t. olvasóközönségének s e helyen, vajjon mért alkalmatlankodom, hát megmondom: azért, mert a dolgoknak van olyan oldala is, mely ümlelg a közérdeket érinti s mert lehetetlen és méltatlanság volna fölem azt követelni, hogy alhírek ismeretlen terjesztőivel szemben hasonló eljárást alkalmazzak, mikor ily helyzetekben egyedül a nyilvánosság segít.

Nem tudom, nem is kutatom, hogy ki lehet az én titkos és korai gyászoló (jó barátomnak csak nem mondtam) a ki ilyen és hasonló hírekkel keresi föl a csekélységem iránt egy kevésbé érdeklődőket, de annyit, azt tartom, elmondhatok magam felől, anélkül, hogy az öndicséret hibájába esném, hogy a nyugati fardalimak és testi megöröltetés dolgában tettem annyit máskor is, most is, mint sok más „egészséges” képviselőtársam, mert 30 fokos hőségben létszámra faluzni s öles diktókat tartani magyar és német nyelven s mindzt egyetlen panaszszó nélkül, talán elég egy súlyosan betegnek híresztelt embertől. Hogy aztán végezt munkám szellemi értéke mekkora, annak megítélésére mások illetékesek.

Annyi azonban igaz, hogy évek óta elég kellemetlen lábajom van, mely a járásban többé-kevésbé akadályoz, de hat ezt se henyélés közben szereztem, hanem akkor, a mikor sok másokkal együtt a „közös haza” határainak kibővítésén közreműködtünk (t. i. Bosniában).

Szerencsére azonban, választóim nem kegyelfűtő munkálat, vagy tárgyalóssal bíztak meg, s így hazámat ezuttal nem a lábaimmal szolgálom, a mire pedig ez idő szerint szükségem van, az a fej, a szív és a kar, ezek hál' Istennek rendben vannak, a mint erők mind azok, kikkel e nyarón is szerencsés válek találkozhatni, nem kéltm, meggyőződtek.

Ennélfogva nemcsak jogot gyakorlok, hanem egyuttal kötelességet is teljesítek, a midőn már említett titkos gyászolómat arra kérdm, hogy könnyít helyezze addig tartalékba, a mig valósággal dögvörásra kerülök, ezuttal még nem szolgálok neki alkalommal azoknak értékesítésére, egyuttal pedig, ugy választóim, mint egyéb jóakaróim megnyugtatósára sietek kijelenteni,

Honnan vette ez ezeket?! Szaladok a nyomdába, hogy a metrompás felelősségre vonjam. A metrompás rám se néz, csak szed, mint egy megbomlott masina. Valami ócska, sárgult papirosról szed. Mi az? Uram Isten! Az „Interessante Blatt”-nak 1872-iki évfolyamából egy lap van előtte, abból a vista fordítva le és szedi ki az én metrompásom az ő ujdonságait.

Megragdom a kezét.

— Ember! mit tesz ön?

— Menjen ki az ur a gépszobába, majd megtudja az ur, hogy mit csinál.

Kirohanok a gépszobába, ott zúg zakatol a gép s köpködi ki a friss lapokat. Kikapok egyet. Első, a mi szemembe ötlök, ez a szó: u a p i l a p.

— Napilap?

— Igen napilappá lettünk. — Mondja szerényen a gépész. — Ugy kapkodják a lapot, hogy nem győzünk eleget nyomtatni.

— Azóta, a mióta engem becsuktak és a metrompás az „Interessante Blatt” 72-iki kiadásából szerkeszti a lapot?

— Azóta.

— És nem mondják rá, hogy sült hazugság ez mind, a mi a lapban van?

— Dehogynem mondják, de azért veszik.

— És az én alapos újságomra mit mondtak?

— Alapos, de nagyon lapos.

— És nem vették?

— És nem vették!

Visszaadtam a bábázati könyveket az orvosnak és kértem tőle tiz évfolyam „Interessante Blatt”-ot; minél régiebb, annál jobb.

Dr. Muk i.

hogy tökéletesen munkabírónak érezvén magamat, teljesen roszkarátú, sőt rossz ezélatu alap-talan ráfogásnak mondom azt az állítást, mely újabbban terjesztetik s mely szerint nekem — gyarló egészségi állapotomra való tekintettel, eltökélt szándékom volna a közpályáról visszavonulni, mert nekem ez tenni szándékom nem volt, ma sincsen s ha Isten megégit, nem is lesz.

Van bennem anyai önzéret, hogy nem fognam bevárni, míg választóm jogosult panaszal, vagy épen váddal illethetnek azért, hogy vállalt köteleiségeimet nem kellőleg teljesítem; de ez idő szerint ilyes panaszokra sem okot, sem ürügyet nem szolgáltatván, nyugodtan haladok tovább utamon.

A kinek panasza van reám, álljon elő; de a magam baját, ha segíteni úgy se tudnak rajta, hagyják meg magamnak s ne használják föl, alattomos uton, oly hadjárat támogatására, mely a vakandok munkájával vérséges atyátságban áll.

Végezetül arra kérem tisztelt szerkesztő urat, hogy e nyilatkozatomat — természetesen megfelelő helyen — közzétenni sziveskedjék s magamat szíves hajlandóságába hívja vagyok

őszinte hiva
Czifer Ákos.

TANÜGY.

A „Somogy megyei tanító-egylet“ szigetvári járásköze vándor-gyűléseinek sorozatát szept. 18-án, Mozsgón tartott őszi gyűlésével kezdte meg, a melyre a tagok a legtovább vidékről is megjelentek. A gyűlésen Herczeg József, szigetvári ig. tanító előnököt, Fehérvári Ferenc főelőlvast „A megye kormányzásának tárgyalása“ című, a paedagogiai elveknél megfelelő dolgozatát, mit rövid eszmecsere után Fekete Károly értékezősét követett a hernyókról és azok irtásáról. Az egyes hernyófajok ismertetése, azok petéinek bemutatása és irtásuk módja kissé hosszúra nyúlt, de a hallgatók osztályon figyelme kísérte az előadást. Fekete Károly eme közérdeklő dolgozatát — az abban nyújtott ismeretek nagyobb körben elterjedése céljából, — egész terjedelmében kinyomatják. Ezután Farkas Gyula főelőlvast Herczeg József elnök értékezősét a rendes iskolázatásról és tantereléséről, a mely czél elérése értekező előnk az iskolai törvények szigorú végrehajtását — minden irányban ajánlja. Végre a számadások megvizsgálásával kapcsolatban az egyet könyvtárának gyarapítása határozott. Jó hatást tett, hogy a gyűlésen Hirling Antal, mozsói plébános is jelen volt, ki ezáltal megmutatta azt, hogy a pap és tanító egyetértése, együttműködése a népevelés sikerének egyik főfeltétele.

VEGYESEK.

— Nincs ennél jobb országos szer. Sidzina (Galicia, u. p. Jordanór). Feleségem majd egész öt évig szenvedett gyomor-bajokban, székrekedésben, étvágya is teljesen elveszett, pedig ugyan csak szedte a Morison és Pserhofer feje labdacsokat — végre is Brandt Richard gyógyszerész svájci labdacsoainak használata után nyerte vissza egészségét s elvesztett étvágyát. Fogadja ezért legszívesebb köszönetem! Wlats Lajos, népiszkolai főtanító. Aláírásom valódságai szolgáljon e hivatalos iskolai pecsét. (P. H.) Brandt Richard gyógyszerész svájci labdacsoai a gyógyszerárakban egy dobozzal 70 kr. kaphatók, figyelni kell a rajta levő fehér keresztet vörös mezőben, s Brandt Richard névaláírására.

CSARNOK.

A boszu.

— Beszély. Fordította Gaál Dénes. —

Végre kezembem vagy! Istennek hála! A visszatérés órája megérkezett.

— Igen István, én hatalmadban vagyok. Hogy te mégis ezen rettenetes pillanatban az

Isten nevét emlegeted, ez kettős bűn. Légy rövid, és mond meg, mit tévő leszek velem?

— És ezt te mondd nekem? Véget fogok vetni azon mérhetetlen kínoknak, melyekre elítéltél. Nem érzed, hogy mit akarok tenni veled, vagy talán nem mersz azon gondolattal foglalkozni, vagy pedig azt kimondani? Tehát megteszem én! Véget vetek azon örökös kínoknak, mely napjaim nyugalmat és éjjeli álmomat elrabolta: azon nagy fájdalomnak, a melyre nincs gyógyszer, és mely csak akkor fog végleg megszűnni, a mikor megszűnök lélegzeni.

— Azért esaltál tehát megmérhetetlen alattomosággal ide, hogy ezt megmondjad nekem István?

— Nem Róza! mi ezen órában együtt fogunk ezen helyen meghalni!

István ezen szavakat sötét komolysággal és tompa hangon mondá, úgy hogy a leány, ki remegve előtte állt, nem kétségekedett azon, hogy ez nem üres fenyegetés, melylyel őt ijesztetni akarja.

Főlemlte reá szeméit és bágyadt hangon mondá:

— Én érzem, hogy el vagy határozva, hogy megölj engemet és biztosan magadat is, de hát miért nem végzed te szándékodat minden előkészület nélkül? Mert elégtétel az nem lehet, hogy engem megölj, hogyha előbb az én halálfehéremmel és halalos kínomon gyönyörködöl? Te nem tekintesz engem elcsúszottnak, István, a kinek kétségbeesése zene lesz ellenfelének füleiben. — Hogyha engem megölni akarsz István, az csak azért van, mert —

Egy kevéssé habozott a leány, végre remegő hangon mondá: „Szeretsz engem.“

— Az én bűnt győrtört agyvelőm nem képes ezt ma megmondani, avagy meghatározni, hogy szívem szerelmemmel, vagy gyűlölettel van-e eltelve? De én azt nem is akarom tudni, hogy én még téged folyton szeretlek, ez nekem ép oly rettenetes volna, mint az, hogy gyűlölök. És nem akarok többé szeretni, mert labbal tapaszt szíveimet, elárultad szerelmemet és kigúnyoltad azt. És ép oly kevéssé tudlak gyűlölni! Hogyha ezt tenni képes volnék, úgy szerelmemnek története nem volna egyéb hazugságnál. Szentségtelen és tisztátalan volna, és nekéd jogod lenne tenni azt, a mit tétlél — hogy lelked az enyém, tested pedig másé legyen.

— Nem István, ily gonosz gyanúsításra nincs jogod! Az a férfi, kinek oda adtam magamat, már akkor birta lelkeket, a mikor az első csókkal ajkait érintém. Ha tehát ez lenne utolsó órája életnekem, ne legyen az első élettemben, a melyen hazugság jönne ajkaimra. Én szeretem az én Henrikemet és ha meg fognék halni, ő lenne utolsó gondolatom.

— És én?

— Ne nézz oly baragosan rám István! En téged gyermekeségedtől fogva szerettelek és még most is szeretlek. Ostobaság is volna azt mondanom, hogy téged mint testvért szerettelek, az nem volna igaz! Én azon gondolattal szerettelek, hogy nőddé leszek, és igazan hü nő lettem és maradtam volna, hogyha ezt a sors másképp nem akarja.

— Mond, hogy a végzet!

— Jó, legyen hát a végzet — hogyha a végzetes sors azon férfit életútamba nem hozza, a ki által azon tudatra jöttem, hogy bűnt követek el akkor, ha veled az úrnak oltára elé fogok lépni. Te birtad szavamat és nyílt kérésem daczára sem adtad vissza azt, tehát te magad kényszerítéssel azou merénylőre, hogy a tied ne legyenek.

— És ez volt a legjobb eszköz, az én forró szerelmemet lángoló gyűlöletté változtatni

és engem azon kétségbeesésre kárthatatni, mely azon gondolatot érele meg bennem, mit kívünni magamban elhatároztam.

— Hogy engem megölj?

— Igen.

— Határozotod nem talál készületlenül. Mégis azt a jószágot és gyöngédséget, melyet gyöngye gyermekeségetől fogva benned becsülttem, föltételeztem volna, hogy minden előkészület nélkül eltávolítsz utadból és a kínoktól megkíméltül fogsz.

— Te úgy gondoltad, hogy alattomosan gyilkollak meg? És a törvény kezebe, végre is a bitónak szolgáltatassam ki magamat?

— Nem István! ezt, miután jól ismerz, nem várhattad tőlem.

— Én meg foglak ölni és veled együtt meghalni. A halálban fogok egyestül veled, miután ezt az életben nem tehettem. És te magad vagy, ki erre kényszerítesz. Minden más lehetetlen, és miután arról föl nem menthetlek, hogy közeli végre előkészítslek, azt csak magadnak tulajdonítsad.

— És azt is megdöntödt István, hogy az én kioltott életemmel egy más életet is meg fogsz gyilkolni? És ha ezen cselekedetedet igazságosnak lenni gondold, hogy engem halálra ítélsz, hogy fogod a te becsületes gondolatmenetteddel és jó lelkiismeretteddel összeegyeztetni, hogy azt a szegény gyermeket, a kinek én az életet adtam, az örökös romlásra ítéled; a mikor őt megfosztod az anyától? Képes leszel ezért vezekelni?

— A gyermeknek megvan az atyja.

— Talán az Isten előtt, de nem a világ előtt István! A mig nincs joga a gyermeket törvényesen a magának tekinteni, nincs fiának senkije rajtam kívül; szivtelenül éppen ma esaltál ide ezen magányos vadonba, hogy engem meggyilkolj, mert te azt jól tudtad, hogy én holnap azon férfival, a kie a szívem és szerelmem, az Úrnak oltára elé lépi fogok, hogy magamnak, úgy gyermekemnek megszerezem azt a nevet, mely miud a kettőnköt megillet. Mit vétett neked az ártatlan gyermek, hogy őt is boszudnak tárgyává teszed, melylyel csak engem akarsz sujtani?

Most Róza a férfúnak, ki sötét komolysággal előtte állt, határozottan a szemébe nézett.

Az nem birta e tekintetet kiállani és nem tudott e kérdésre válaszolni.

Róza megfogta kezét és folytatóla:

— És valamint a gyermek, úgy az atyja is ártatlan azon szerencsétlenségben, a melynek oka egyedül én vagyok. Ő a te barátod, és te voltál, ki hozzám hoztad. Éppen oly jól tudod, valamint én, hogy teljes erőmből küzdöttem ezen szerelmem ellen, melyet azonban legyőzni, valami nekem, úgy neki is lehetetlen volt Te tudod István, hogy messze került engemet, hogy árulója ne legyen barátjának, hogy én voltam, ki utána mentem és vissza hoztam ide. Azért én vagyok az egyedüli bűnös, érjen tehát egyedül magamat a büntetés.

— Téged Róza! És hogy gondolt ezt?

— Hogyha az én halálom meg fogja nyugtatni beteg szívedet, hagyj engem magamat meghalni, de nem a te kezéd által. Ne vedd azt a rettenetes bűnt a fejedre, mert ha megölz engemet, nem marad részedre egyéb, mint magadnak is elvenni életedet. De ezt megtarthatod; ha én már nem leszek, akkor atyjával egyesülve gondozni fogod gyermekemet, mert hisz te gazdag vagy István, Heurik pedig egy szegény erdész, ki velem egyestül csak szegényes sorsot tudott volna részemre biztosítani. Nálam nélkül és nélkülöd István a legjobb akarattal mellett sem lesz képes a gyermeknek jövőjét biztosítani.

Villámospásként hatotak e szavak Istvárra, mely alatt Róza, ki még mindig kezét az övében tartotta, közelebb lépett hozzá és leírhatatlan fájdalom kifejezéssel fejét vállára hajtá.

Észrevehetően küzdve az önuralomért, esendes hangon kérdé:

— Tehát mit akarsz tőlem?

— Azt, hogy te tovább is élj és élj gyermekemért, emlékére azon szent szerelmemnek, melyet anyjának ajándékoztál és a melyre ő érdemes nem volt. Élj egyszersmind barátod számára, a kinek szüksége fog lenni reád, a mikor én már nem leszek. Tartsd fenn emléke met és azon gyermekkel, kit számotokra itt visszahagyok, el fogtok síromra jönni, hogy anyjának lelki üdvösségeért imádkozzatok, a kinek innen, miután utatokban volt, távoznia kellett.

— És el lennél a halálra bátorozva?

— Kérdé István hosszú, nehéz szünet után.

— Igen István! De csak azután, a mikor Henrik törvényes neje lettem és gyermekemnek becsületet nevérol gondoskodtam; férjemnek pedig mint törvényes neje, nem pedig mint szeretője akarok meghalni.

— És mikor? — kérdé ő ismét. De ezek a szavak oly nehezen és hangtalanul jöttek ki ajkain.

— Mentél előbb, annál jobb. Holnap reggel esküvő után azonnal.

— És eljőnnél meghalni erre a helyre, a hol most vagyunk?

— Igen, István.

— És az én jelenlétemben?

— Igen, István.

— Jó; Róza! én beleegyezem határozatodba, de bizonyos pontozatok fönttartása mellett.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A szüret Magyarországon — mint a „B. H.” írja — a hivatalosan közölt jelentések alapján, de magánértesülések szerint sem oly kedvező, mint tavaly volt, pedig már a múlt évben is csekély mennyiségre rugott a végeredmény. Az idei termés ritka helyen fogja kielégíteni a várakozást. Többnyire gyenge közép s csak néhol lesz középszerű a hozam, helyenkint azonban egészen silányt A nyár elején szép-n mutatkozott szőlők telve voltak fürtökkel, jött azonban a hosszú ideig tartó nagy hőség, ezt követte a csapadék nélküli szárazság és forró déli szél: leperzseltődött a növényzet s a szőlőbogyók is egymásután hullottak: csakhamar tudva lett, hogy a fürtök országszerte megritkultak s a szemek nem fejlődhettek az abnormis időjárásban, aprók maradtak. A szárazságot tetézi még azon körülmény is, hogy a filloxera ez évben szokatlanul nagy mérvben terjedt, a panaszok a rendesnél nagyobb mérveket öltöttek s lehet is a dologban valami, mert általában tudva van, hogy férgeknek a szárazság és tiszta meleg időjárás kedvez, a szaporodás rohamosabb; bizonyosra vehetjük tehát, hogy a filloxera is jelentékenyen nagyobb mennyiségben mutatkozhatott, mint csak tavaly is. Valóban elszomorító Magyarországra nézve, hogy mivé lett nagy szabású szőlőtenyésztése; — a filloxera s újában a peronospora viticola is, már az ország szőlőterületének 1/2- ad részét tönkre tették, 1/3- ad része legalább is a tönkremenés szélén áll s legfeljebb 1/3- ad része lehet az, a melyen még nincsen filloxera. Magyarország valamikor, de nem is olyan régen, 1880 ban is, még a negyedik helyre esett az európai bortermelő államok között s hogy ma már a hanyadik hely illeti meg, aligha lehetne megállapítani s legfőkébb csak úgy, ha biztos adataink volna, az egészséges szőlők területét illetőleg. Sajnos bizony, hogy egész vidékeink, a hol azelőtt kitűnő borokat termeltek, veszendőben vannak, s nincsen kilátás arra, hogy ugyanazon vidékek valaha ismét bortermelő vidékek lehessenek; mert ha egyszer a nép más növénytermelésre adja magát, nehéz meggyőzni arról, hogy evek múlva

megkisérelheti területét újra beültetni venyigékkel, alkalmazva természetesen a szénkénegezést. Ha már egyszer elpusztult a szőlő, bajos lesz létre hozni, ha csak nem közsegélylyel, hasonlót ahhoz, a mit a filloxera elpusztított. De ha már az országban mennyiségre nézve nem is sikerült a termés, örömmel értesülünk több helyről, főleg legjobb bortermelő vidékeinkről, hogy minőségileg kielégítőbb lesz a hozam a tavalyinál. Jó borra lehet kilátásunk és így kedvezőbb árakra is. A mostani borárak meglehetősen alacsonyak, nagyon öröndetes volna bortermelő gazdáinkra, ha a gyenge termés a jó árak folytán kiegyenlítődnék. Azt hiszem, hogy a borárak a gyenge szüreti kilátásuk miatt a mostaniaknál jóval kedvezőbbek lesznek; gyanítjuk pedig ezt azon okból, mert a külföldi és osztrák borkereskedők élénken foglalkoznak a magyarországi szürettel s osztrák borkereskedők és bogyókeik keresztül kasul bejárák már hazánkat, megtudakolni az idén várható eredményt. Az illető kereskedők meggyőződhetek, hogy az országban lesz jóminőségű bor, de mennyiségre csakis kevés és így minden valószínűség szerint a borok iránti kereslet a szokottal élénkebb leend már az ősz folyamán is.

NYILT-TÉR.†)

KERESTETIK, nagyobb vidéki város gyógyfürdőjébe egy intelligens **csinos arcu nő**, 26—30 év körül (lehet övegy), ki a massage eljárást és kezelési módját elsajátítani óhajtja; havi fizetés 50 frt és lakás. Német nyelv előnyvel bír. Bővebb felvilágosítást nyerhetni: Ferenziek-utca 14-ik szám, ajtó 1 — földszint.

*) Ezen rovat alatt megjelenteként nem vállal felelősséget A szerk.

Lap-tulajdonos:
NAGY FERENCZ

Felolós szerkesztő:
HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen,

EXPEDITION VON MÖBELN
ohne Emballage

PECSI ANNI FÁBOR
HOEFMANN FUNKIRCHEN

BITORRAKTÁR MÖBEL LAGER
und TISCHLEREI
mit Dampftrieb

ASZTALSÓZIET

BEOROKOK CSOMAGOLÁS
nélkül szálltassa

Hirdetmény.

Mely szerint Tolnamegyébe kebelezett Ó-Dombóvár nagy-község előjárósága az itt megürült s azonnal elfoglalható — 45 frt havi fizetéssel egybekötött

fogyasztási és italméresi adókezelő

állásra pályázatot hirdet.

Felhivtnak tehát a pályázni szándékozók, hogy eddigi foglalkozásukat és magaviseletüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket ezen előjárósághoz f. évi október 10-ikéig benyujtsák.

Kelt Ó-Dombóvárott, 1890. évi szeptember 22-én.

Az előjáróság.

GAZDASÁGI

FELSZERELVÉNYEK

nagy mennyiségben és jó karban, gépek, nagy számú jármás ökrök, gulya marha, kitűnő fajú és minőségű tenyészjuhok, jó hirben álló ménes eladók: bővebb felvilágosítást nyujt

Baranya Szt.-Lőrinczi uradalom főbérnöksége.

Egy teljesen

képzett kőműves,

ki képes bármely építkezést **önállóan vezetni**, valamely urasághoz óráját szerződöttni. Bűvebbet e lapok kiadóhivatalában.

11290.

tkv. 1890.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, hogy Rognerné Nagy Anna pécsi lakosnak Pusztakiné Nagy Persa Maria elleni vagyonközösség megszüntetése iránti a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécs sz. kir. város határában fekvő a pécsi 3886. sz. tjkönyvben felvett + 2575. szsz. számú szőlőre (2572—2574) lsz. 8. sorszamu házra és udvarterre az árverést 1042 forint mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi október hó 23-ik napján d. e 10. órakor a kir. törvényszék árverezési helyiségében** megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikiáltási árban aul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 104 forint 20 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi július hó 12-ik napján.

Bogay Pongrácz.

kir. törvénzéki bíró.

A bécsi zongora-készítők első iparszövetkezete

bejegyzett szövetkezet korlátlan felelősséggel.

Főraktár:

Budapesten, IV., Váci-utca 24. sz. alatt.

Üzletvezető: **CECELITS JÁNOS.**

Nagy választék

rövid szalon-, piccolo- és Mignon-zongorák, piano és harmoniumokban.

Zongora kölcsönzőintézet.

Zongora-hangolások és javítások pontosan eszközöltetnek.

Gyártelep: Bécsben, IV., Klagbaumgasse Nr. 3.

A cs. és kir. kiz. szab.

Herzog Sándor gyárai, Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 6.

szállítanak elismert legjobb minőségű

Mosógépeket,

(Strakosch és Poner szabadalmazott)

facsarógépeket,

ruha-mángolókat,

vasalógépeket

szat.

Csatorna-zárakat,

önmozgású,

legjobb védelem

áradás ellen,

patkányok ellen,

csatorna-bűz ellen.

Moidinger-kályhákat egyszerű és díszes kialakításban.

szabályozható

töltő-kályhákat,

Caloriférest,

központi fűtéseket,

szellőztető készülékeket.

Eladás jótállás mellett. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.

Legelterjedtebb, legkedveltebb és amellé legolcsóbb magyar napilap.

PESTI HIRLAPKormánytól és pártoktól **független, demokratikus** irányu politikai napilap.**Szabadelvűség és függetlenség** minden irányban: ez a jelszó, melyhez hű maradt, immár 12-ik éve, mindig; s hű marad ezentúl is.**Közkezdveltség** tekintetében vetélytárs nélkül áll, és kétségtelenül a **legbővebb és változatosabb tartalmu** az összes napilapok közt.**Zeneműlékleteket** egyedül a «Pesti Hirlap» ad előfizetőinek.Összes előfizetőinek karácsonyi ajándéku egy fényesen kiállított **nagy képes naptárt ad 1891. évre.**A **latványszámokat** egy levelező-lapon nyilvánított óhajra egy hétig **Budapest, Nador-utca 7. sz.** Előfizetést kezdeni a hó bármely napjától lehet. — Az előfizetési pénzek a „Pesti Hirlap” kiadóhivatalába küldendőek.**Előfizetési árak:****Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.**

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Összetévesztések kikerülése végett esakis PESTI Hirlap irandó cím gyanánt.

Vasúti menetrend.

Budapest-Dombóvári vonal.

Uj-Dombóvár-Pécs-Villány-Eszéki vonal.

Főlről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó			Főlről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó				
5406 szem. vonat I. II. III. oszt.	5402 gyorsvonat I. II. oszt.	5404 szem. vonat I. II. III. o.szt.	5403 szem. vonat I. II. III. oszt.	5401 gyorsvonat I. II. oszt.	5405 szem. vonat I. II. III. oszt.	5506 szem. vonat I. II. III. oszt.	5502 gyorsvonat I. II. oszt.	5504 szem. vonat I. II. III. oszt.	5503 szem. vonat I. II. III. oszt.	5501 gyorsvonat I. II. oszt.	5505 szem. vonat I. II. III. oszt.		
10:50	8:00	3:25	ind. Bécs osztrák-m. á. v. pudv. érk.	1:40	7:20	6:05	8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. érk.	7:55	2:05	6:40
7:00	1:35	8:55	érk. Budapest m. á. v. — ind.	8:40	2:25	10:40	—	—	9:40	„ Fiume — — — — érk.	7:00	—	—
9:05	7:45	12:10	ind. Arad — — — — érk.	3:50	—	5:27	1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombóvár — — — — ind.	3:01	10:20	1:50
10:48	5:30	8:30	Kolozsvár — — — —	—	—	6:02	2:11	5:58	2:56	ind. Uj-Dombóvár — — — — érk.	2:07	10:05	1:29
—	8:27	1:05	Debreczen — — — —	—	—	3:06	2:32	6:18	3:22	Sásd — — — —	1:40	9:47	1:10
2:08	8:47	1:09	Nagy-Várad — — — —	—	—	2:24	2:40	—	3:33	Bakócsa-Felső-Mindszent	1:29	—	1:02
10:48	7:46	—	Kassa — — — —	—	8:04	6:05	3:00	6:42	4:01	Abaliget — — — —	1:03	9:26	12:45
8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. (vend.) érk.	7:55	2:05	6:40	3:14	6:55	4:23	Bükkösd — — — —	12:39	9:10	12:28
8:40	—	9:23	„ Budapest-Ferencváros „	7:43	—	6:29	3:28	7:08	4:42	érk.) Szt.-Lőrincz — — — — (ind.	12:17	8:54	12:11
8:49	2:25	9:32	érk. Budap.-Kelenf. (vend.) ind.	7:33	1:45	6:20	3:33	7:09	4:45	ind.) Szt.-Lőrincz — — — — (érk.	12:14	8:53	12:06
8:55	2:26	9:35	ind. Budapest-Kelenföld — érk.	7:29	1:44	6:19	3:53	—	5:08	„ Pellérd (megálló hely) „	11:50	—	11:46
9:04	—	9:44	Budafok megálló —	7:21	—	6:11	4:03	7:35	5:18	érk. Pécs (vend.) — — — — ind.	11:40	8:27	11:36
9:10	—	9:49	Budafok állomás —	7:16	—	6:06	4:20	7:45	5:28	ind. Pécs — — — — érk.	11:10	8:12	10:55
9:30	—	10:08	Érd — — — —	6:58	—	5:49	4:30	7:57	5:38	érk. Úszög — — — — ind.	11:00	8:02	10:45
9:55	—	10:32	Ercsi — — — —	6:34	—	5:26	9:04	9:04	6:44	érk. Villány (vend.) — — — — ind.	9:48	6:50	6:50
10:21	—	10:57	Adony-Szabolcs — — — —	6:10	—	5:03							
10:35	—	11:10	Szolgaegyháza — — — —	5:55	—	4:49							
10:51	3:49	11:25	Sárosd — — — —	5:44	12:26	4:39							
11:16	4:09	11:49	érk. Sárobgárd (vend.) — ind.	5:14	12:00	4:10							
3:54	—	—	érk. Szegzárd — — — — ind.	—	3:54	12:04							
11:24	4:10	11:54	ind. Sárobgárd — — — — érk.	5:10	11:59	4:00							
12:08	4:35	12:23	Simoutonya — — — —	4:42	11:35	3:31							
12:29	—	12:43	Pincehely — — — —	4:18	—	3:07							
12:45	—	12:58	Hidegkút-Gyöngy — — — —	4:03	—	2:52							
1:02	5:13	1:14	Szakály-Högyész — — — —	3:47	10:55	2:36							
1:19	5:26	1:31	Kurd-Csibrák — — — —	3:30	10:42	2:19							
1:33	—	1:44	Döbrököz — — — —	3:17	—	2:06							
1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombóvár (vend.) — ind.	3:01	10:20	1:50							
4:03	7:35	5:18	„ Pécs — — — — „	11:40	8:27	11:36							
9:04	9:04	6:44	„ Villány — — — — „	9:48	6:50	6:50							
10:40	10:40	8:30	érk. Eszék — — — —	7:50	5:20	5:20							
11:36	—	11:40	ind. Pécs — — — — érk.	5:18	—	4:03							
2:16	5:53	2:22	„ Uj-Dombóvár — — — —	2:41	10:15	1:24							
2:21	5:58	2:27	érk. Dombóvár (vend.) — ind.	2:36	10:10	1:19							
6:00	—	8:15	„ Battaszék — — — —	6:50	—	8:47							

J e g y z e t :

Az aláhuzott számok esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időközt jelentik.

Mohács-barcsi vonal.

Barcs-mohácsi vonal.

Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok			Tehervonat személyszállításal		Kilométer	Állomások	Vegyes vonat k		
		1	3	11*	13.5*	2			4	6	
	Csatlakozások.							Csatlakozások.			
	Broód — — — — — ind.	—	11:53	—	11:54			Bécs — — — — — ind.	6:00	7:40	—
	Eszék — — — — — „	1:47	5:20	—	7:50			Triest — — — — — „	—	8:00	—
	Villány — — — — — érk.	8:47	6:40	—	9:19			Kanizsa — — — — — „	2:25	5:28	—
								Budapest — — — — — „	8:25	—	9:10
	Mohács — — — — — ind.	3:15	5:32	9:00	8:06			Barcs — — — — — érk.	4:46	7:54	—
18:8	Német-Bóly — — — — — „	8:44	6:10	9:33	8:44			ind.	5:00	8:30	—
23:3	Villány — — — — — érk.	4:05	6:35	9:54	9:09	12:8		Darány — — — — — „	5:31	9:02	—
34:5	Trinitás — — — — — „	4:22	6:50	10:10	9:48	29:7		Szigetvár — — — — — „	6:05	9:47	—
29:5	Áta — — — — — „	4:43	7:11	10:33	10:09	44:3		Szt.-Lőrincz — — — — — „	6:50	10:22	4:45
54:8	Úszög — — — — — „	4:54	7:22	10:46	10:20	57:5		Pellérd megálló — — — — — „	7:14	10:48	5:08
59:8	Pécs — — — — — „	5:34	8:02	11:31	11:00	63:1		Pécs — — — — — érk.	7:25	11:02	5:18
65:4	Pellérd megálló — — — — — ind.	5:44	8:12	11:41	11:10	68:1		Úszög — — — — — ind.	7:45	11:17	5:28
78:6	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6:14	8:37	—	11:40	68:4		Áta — — — — — „	8:02	11:35	5:43
98:2	Szigetvár — — — — — „	6:26	8:49	—	11:50	88:4		Trinitás — — — — — „	8:33	12:08	6:13
110:1	Darány — — — — — „	7:10	9:17	—	12:17	98:6		Villány — — — — — érk.	8:44	12:21	6:24
122:9	Barcs — — — — — érk.	7:40	10:00	—	—	109:1		Német-Bóly — — — — — ind.	9:04	12:44	6:44
		8:16	10:40	—	—	122:9		Mohács — — — — — érk.	9:25	1:00	7:00
		8:40	11:04	—	—				9:55	1:26	7:30
		8:55	11:20	—	—				10:19	1:54	7:58

* A nyári hajómenetrendnél és a hajózár tartama alatt naponta a 11. sz. vonat közlekedik, míg a tavaszi és őszi hajómenetrendnél a 13.5. sz. vonat fog indítani. Villány-Úszög (Pécs) vonalon azonban az 5. sz. vonat naponta jár. Hajókésés esetén a 11. sz. vonat 10 óra 20 perczig várakozik Mohácson.

Hajócsatlakozás Mohácson.

- A 2. sz. vonat az Újvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő póstahajóhoz.
- A 3. sz. vonat a Budapestről Mohácra közlekedő személyhajóhoz s az Újvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő póstahajóhoz.
- A 6. sz. vonat a Budapestről Orsovára menő póstahajóhoz és a Mohácsról Budapestre közlekedő személyhajóhoz.
- A 11. sz. vonat a Budapestről Újvidék-Zimonyra közlekedő póstahajóhoz.
- A 13.5. sz. vonat a Budapestről Mohácsra tavasszal és ősszel közlekedő személyhajóhoz.